

NieuwsBRIEF

Special Kennisbeleid

Januari 2013

Inhoud

Inleiding	1
Kennisbeleidsplan 2013 - 2015	2
Kennisplein Gehandicaptensector: we ontwikkelen door	4
Verbeterprogramma Gehandicaptenzorg	5
Gehandicaptenzorgprijs 2012	6
Opleidingsbeleid in relatie tot kennisbeleid	7
Kader Kritische Vakkennis: vullen en waarderen	10
VGN Masterclasses	11
Kennisagenda Gehandicaptensector	13
Kalender	14

Inleiding

Met trots presenteert de VGN u deze Nieuwsbrief Special Kennisbeleid. Een heel bijzondere nieuwsbrief, omdat we hiermee het kennisbeleidsplan 2010-2012 afsluiten. We kijken terug op een periode waarin veel werk is gemaakt van kennisbeleid, maar we kijken ook vooruit op de komende periode. We vertellen u in deze nieuwsbrief in grote lijnen wat het beleid voor 2013-2015 wordt.

Terugblikken

De afgelopen drie jaar heeft de VGN het delen van kennis in de gehandicaptenzorg bevorderd via tal van activiteiten die voortgekomen zijn uit het kennisbeleidsplan 2010-2012. De kenniscirkel (zie volgende pagina) vormde de rode draad van dit beleidsplan. De cirkel visualiseert de kenniscyclus.

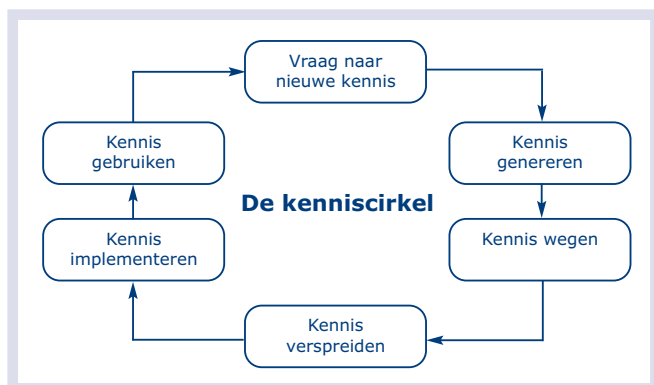
De activiteiten die de VGN heeft ondernomen op kennisbeleid zijn allemaal terug te voeren op de kenniscirkel. Zoals de masterclass *Wetenschappelijk onderzoek in de gehandicaptenzorg* die is gericht op het generen van kennis. En het Kennisplein Gehandicaptensector dat met name is gericht op het verspreiden van kennis. In deze nieuwsbrief komt de kenniscirkel regelmatig terug om u de samenhang tussen de verschillende activiteiten te laten zien.

Aan bod komen de ontwikkelingen op het Kennisplein Gehandicaptensector, het ontwikkelen van het Kader Kritische Vakkennis, de drie VGN-masterclasses, de aan kennisbeleid gelieerde ontwikkelingen in het opleidingsbeleid, de uitreiking van de Gehandicaptenzorgprijs en het Verbeterprogramma Gehandicaptenzorg.

Vooruitkijken

Behalve dat we terugblikken, kijken we in deze nieuwsbrief ook vooruit. We vertellen u in grote lijnen wat het kennisbeleidsplan 2013-2015 in petto heeft. Van dit kennisbeleidsplan verschijnt dit voorjaar een publicatie.

Daarnaast leest u over de kennisagenda, opgesteld door de VGN samen met stakeholders, waarin de inhoudelijke prioriteiten worden gesteld. Een nieuw beleidsplan betekent niet alleen maar nieuwe activiteiten. Het vorige beleidsplan was succesvol en daarom zetten we de bestaande activiteiten grotendeels voort. Wel krijgen de

activiteiten nieuwe speerpunten, zoals de koerswijziging op het Kennisplein en het wegen van kennis op het Kennisplein en in het Kader Kritische Vakkennis.

De VGN wil u met deze nieuwsbrief informeren, maar zeker ook inspireren voor uw eigen kennisbeleid. Neem gerust contact op met een van de betrokken beleidsmedewerkers van de VGN als u meer wilt weten over een onderwerp of ideeën heeft hoe ons kennisbeleid nog verder verbeterd kan worden.

Veel leesplezier!

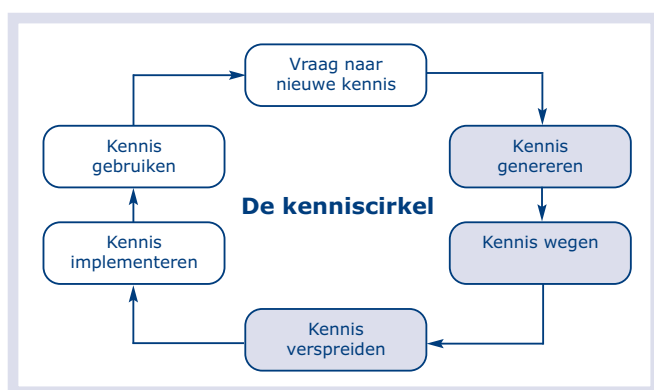

www.vgn.nl

Thema: Kennisbeleid

Kennisbeleidsplan 2013-2015

Het goede voortzetten en inspelen op drie grote uitdagingen

Het huidige kennisbeleid van de VGN heeft veel te bieden voor leden en wordt daarom de komende jaren voortgezet. Daarnaast gaan we inspelen op drie grote uitdagingen: kennis generen, kennis wegen en kennis verzamelen en verspreiden. De voortzetting van het huidige beleid als het inspelen op de drie uitdagingen vormen de kern van het VGN-Kennisbeleidsplan 2013-2015 dat nu wordt uitgewerkt tot een plan van aanpak.

Thematisch is het kennisbeleid gericht op het primaire proces. De eerste verantwoordelijkheid ligt bij de VGN-leden. De rol van de VGN is aanvullend en ondersteunend: makelaar in de kenniscyclus. Voor haar leden vervult de VGN de functies van kenniscentrum, belangenbehartiger en platform voor kennisdeling.

Speerpunten

In de komende periode gaat veel aandacht naar:

- **Kennis genereren:** samen met leerstoelen en lectoraten willen we een onderzoeksprogramma opstellen en lobbyen voor de financiering daarvan. Op die manier willen we de kennisinfrastructuur versterken. Hierbij zetten we de kennisagenda in.
- **Kennis wegen:** door waarde aan kennis te geven, gaan we het Kennisplein en het Kader Kritische Vakkennis versterken.
- **Kennis verzamelen en verspreiden:** door meer vanuit de gebruiker te denken, willen we het Kennisplein verder ontwikkelen. Daarbij denken

we aan drie domeinen voor drie verschillende doelgroepen met op de doelgroep toegesneden kennisproducten.

Kennis genereren

Voor kwalitatief goede gehandicaptenzorg blijft kennisontwikkeling nodig en de roep om 'evidence based' is groter dan ooit. De afgelopen jaren gaf het ZonMw-programma *Onderzoek voor mensen met een Verstandelijke Beperking* een krachtige impuls aan de versterking van de onderzoekinfrastructuur. Daarmee is een goede basis gelegd, maar er is meer nodig. Dit programma eindigt nu. En ook voor de onderzoeksprogramma's *Inzicht* en *Disability studies* ontbreekt het perspectief.

De VGN gaat zich de komende tijd samen met de betreffende hoogleraren sterk maken voor een nieuw gezamenlijk onderzoeksprogramma voor de sector. Onder de noemer *Krachten bundelen* is begin december een gezamenlijke verkenning gestart over de manier waarop we de infrastructuur kunnen versterken en wat de focus van zo'n nieuw onderzoeksprogramma kan zijn.

Kennis wegen

Op de website van het Kennisplein Gehandicapten-sector bevindt zich inmiddels heel veel kennis. Maar wie met deze kennis aan de slag wil, gaat tot nu toe vergeefs op zoek naar een kwaliteitsindicatie. Daardoor is niet duidelijk of de gevonden informatie kennis is, een mening, een feit, een best practice of evidence. De komende tijd gaan we aan de slag om in deze lacune te voorzien. De kennisproducten op het Kennisplein en in het Kader Kritische Vakkennis worden gewogen en vervolgens wordt de waarde ervan aangegeven.

Kennis verzamelen en verspreiden

De huidige opzet van het Kennisplein heeft een veel te brede doelgroep en een ingewikkelde structuur. Daarom wordt deze doorontwikkeld. Het Kennisplein 2.0 gaat drie subdomeinen bevatten, met elk een eigen doelgroep, namelijk:

- praktijk en professionals;
- cliënt, netwerk en samenleving;
- wetenschap en onderzoekers.

Met deze domeinen willen we de vindplaatsfunctie van het Kennisplein versterken. Daarbij wordt voor alles ingezet op het leggen van sterkere verbindingen met en tussen kennisproducenten en kennisgebruikers.

Meer weten?

Contactpersoon bij de VGN is Marion Kersten, mkersten@vgn.nl of 030-27 39 717.

www.vgn.nl

Thema: Kennisbeleid

Wist u dat...

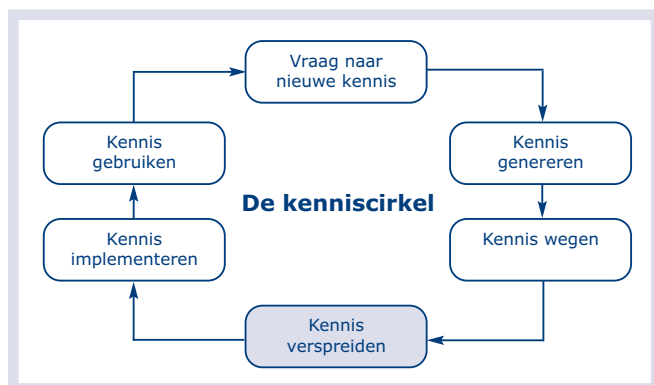
Oriëntatie op het wegen van kennis

De VGN in 2013 aan de slag gaat met een *oriëntatie op het wegen van kennis*? Doel hiervan is het ontwikkelen van een classificatiesysteem dat inzicht geeft in:

- de stand van de kennis: gaat het om actuele kennis?
- de kwaliteit van de kennis: gaat het om kennis uit onderzoek (evidence based) of om praktijkkennis (practice-based)?
- de gebruikswaarde van de kennis: hoe waardevol vinden gebruikers deze kennis?

Dit classificatiesysteem willen we gaan toepassen op de website van het Kennisplein en op het Kader Kritische Vakkennis.

Kennisplein Gehandicaptensector: we ontwikkelen door

Het Kennisplein Gehandicaptensector is niet meer weg te denken uit het kennislandschap van de gehandicaptensector. Er worden nieuwe kennisproducten ontwikkeld in werkplaatsen, diverse kennisnetwerken worden gefaciliteerd en er worden per jaar een heel aantal bijeenkomsten georganiseerd om kennisdelen te bevorderen. Het Kennisplein is de projectfase ontgroeid. Zowel inhoudelijk als organisatorisch gaat het Kennisplein nu de volgende stap nemen.

De initiatiefnemers VGN, Vilans en MEE Nederland zijn momenteel bezig om nieuwe samenwerkingsafspraken te maken. Er wordt in 2013 toegewerkt naar het creëren van drie domeinen op het Kennisplein: Praktijk en Professionals, Cliënten en Verwanten en Onderzoekers en Wetenschap. Elk plein heeft zijn eigen aandeelhouders waarvan zowel financieel een bijdrage wordt verwacht als in personele inzet. VGN wil aandeelhouder zijn in de domeinen Praktijk en Professionals en Onderzoekers en Wetenschap. Ook de relatie tussen de drie initiatiefnemers verandert. VGN neemt de rol van (inhoudelijk) opdrachtgever en ook MEE Nederland doet dat. Vilans neemt de positie van uitvoerder in.

Activiteiten

Ondertussen gaan de activiteiten op het Kennisplein vanzelfsprekend door. We hebben het afgelopen jaar onder meer een Kennismarkt en een begeleiders-

congres georganiseerd. En samen met het Platform EMG hebben we opnieuw een succesvol EMB-congres gehouden. Al even geleden, in december 2011, vond het eveneens succesvolle onderzoekcongres *Focus op Onderzoek* plaats. Daarnaast lopen er verschillende werkplaatsen, worden netwerken ondersteund en zijn de activiteiten en resultaten van het Verbeterprogramma Gehandicaptenzorg ook te vinden op de website van het Kennisplein. Het digitale deel van het Kennisplein groeit: zowel het aantal leden van het LinkedIn-forum, de nieuwsflitsabonnees, de Twitter-volgers en het aantal bezoeken aan de website neemt gestaag toe.

2013

Voor 2013 gaan we binnen het Kennisplein aan de slag met het wegen van kennis. Dat wil zeggen dat de gebruiker straks kan zien welke waarde de beschikbare kennis heeft.

Verder gaan we de Kennismarkt vernieuwen, omdat het aan een nieuwe vorm en nieuwe inhoud toe is. De voorbereidingen hiervoor zijn gestart en krijgen in de eerste maanden van 2013 meer vorm. De vernieuwde Kennismarkt vindt in het najaar plaats en heeft ondersteuning in de samenleving als thema. Ook zetten we in op het verstevigen van de relaties met onderwijs en wetenschap. Een eerste activiteit in dit verband is in april (onder voorbehoud) te verwachten: een samenwerking met Nivel, het lectoraat *Disability studies* (Hogeschool Rotterdam) en de Vrije Universiteit in een seminar over meedoen in de samenleving voor mensen met een verstandelijke beperking, in het kader van de Wmo.

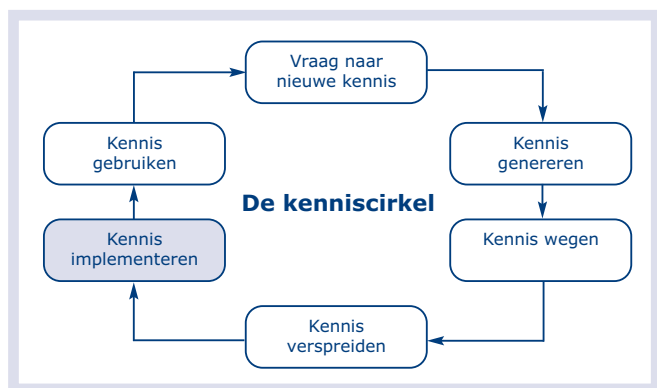
Meer weten?

Bekijk de website of neem contact op met Marion Kersten, mkersten@vgn.nl of 030-27 39 717.

www.kennispleingehandicaptensector.nl

Verbeterprogramma Gehandicaptenzorg

Bestaande kennis verbinden aan de praktijk: daar draait het om in het Verbeterprogramma Gehandicaptenzorg. In dit programma organiseren CBO/TNO, Vilans en verschillende andere partners leernetwerken, werkplaatsen en bijeenkomsten rond tien inhoudelijke thema's. De inhoud van het programma wordt in samenwerking met de VGN ontwikkeld. Het programma is onderdeel van Zorg voor Beter en wordt gefinancierd door ZonMw.

De tien thema's van de leernetwerken van het Verbeterprogramma Gehandicaptenzorg zijn:

- gezondheid;
- handelingsgerichte diagnostiek;
- LVB en verslaving;
- medicatieveiligheid;
- ondersteuningsplannen;
- ouder wordende cliënten;
- probleemgedrag;
- seksualiteit en preventie seksueel misbruik;
- ontwikkelingsgericht ondersteunen;
- zeggenschap en inclusie voor mensen met EMB.

Medicatieveiligheid

Het Leernetwerk Medicatieveiligheid is een van de projecten die onlangs is afgerond. De vijftien deelnemende teams behaalden prachtige resultaten in hun eigen organisatie. Samen werkten zij aan drie nieuwe producten die andere instellingen gratis kunnen gebruiken. Het gaat om de volgende drie producten.

- Het boek *Beter worden door medicatieveiligheid*: dit boek is een bundeling van doelstellingen en resultaten van de instellingen die meededen aan het leernetwerk.
- Check medicatieproces voor ambulante begeleiding, dagbesteding en/of logeren: een vragenlijst die de zorgprofessional online invult waarna een advies volgt over de verbeterpunten.
- Cliëntfolder *Waarvoor zijn medicijnen*: een folder in eenvoudige taal over medicijnen, hoe en wanneer de cliënt ze in moet nemen en wat te doen als hij ze vergeet.

U vindt deze producten op de website van het Kennisplein Gehandicaptensector, www.kennispleingehandicaptensector.nl. Het Kennisplein is ook de plek waar alle informatie te vinden is over de andere thema's van het Verbeterprogramma.

Borgen en verspreiden

Om de resultaten van alle leernetwerken ook breder te benutten, vinden in 2013 overstijgende activiteiten plaats, namelijk bestuurdersbijeenkomsten en begeleiderscongressen op diverse locaties.

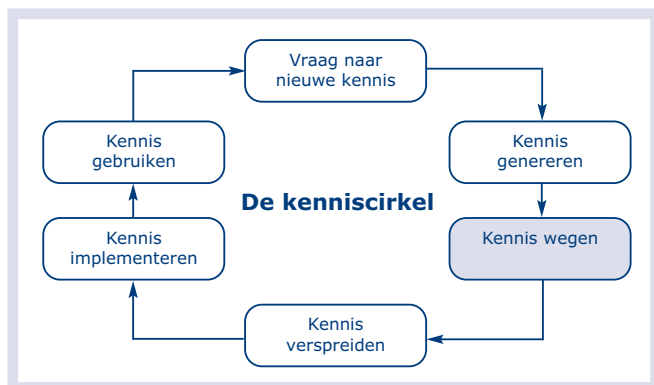
Meer weten?

U vindt veel informatie over het verbeterprogramma op het Kennisplein. Contactpersoon bij de VGN is Maartje van der Rijt, mrijt@vgn.nl of 030-27 39 735.

www.kennispleingehandicaptensector.nl

Gehandicaptenzorgprijs 2012

In de gehandicaptenzorg is jaarlijks veel goed onderzoek en zien allerlei nieuwe praktijk-producten, zoals handreikingen en methodieken het levenslicht. Juweeltjes die bijdragen aan goede zorg. De VGN wil deze juweeltjes graag belonen en organiseerde in 2012 voor de vierde keer de Gehandicaptenzorgprijs. De prijs is uitgereikt in twee categorieën, namelijk de *beste onderzoekspublicatie* en het *beste praktijk-product*.

Tijdens een feestelijke bijeenkomst in de Geertekerk te Utrecht werden op 21 november de winnaars bekendgemaakt. Zij ontvingen € 10.000,- en een sculptuur van kunstenaar Evert Bolt.

Beste onderzoekspublicatie

De jury koos uit veertien inzendingen het onderzoek van Margriet Heim, Marjan Veen en Frank Velthausz

Winnaars Margriet Heim, Frank Velthausz en Marjan Veen met het communicatieprogramma 'COCPvg' in Esdégé-Reigersdaal.

als winnaar (Esdégé-Reigersdaal in samenwerking met Heliomare revalidatie en de Universiteit van Amsterdam). Zij deden onderzoek naar het communicatieprogramma COCPvg in Esdégé-Reigersdaal. Dit is een methode die de communicatie verbetert tussen niet of nauwelijks sprekende cliënten en de mensen met wie zij dagelijks omgaan.

De waarderingsprijzen van € 2.500,- gingen naar Heidi Hermans (Amarant) en Thessa Hilgenkamp (Abrona) met de studies die zij deden naar de gezondheid van ouderen met een verstandelijke beperking. De andere aanmoedigingsprijs in deze categorie ging naar Toinette Loeffen (Hogeschool Utrecht in samenwerking met Amerpoort, de Driestroom, Reakt e.a.) met haar onderzoek naar mogelijkheden voor mensen met een beperking om hun kunstzinnige talenten te ontwikkelen.

Beste praktijkproduct

De prijs van het beste praktijkproduct ging – uit maar liefst 52 inzendingen – naar Hans van Wouwe en Dick van de Weert (ASVZ) met het boek *Triple-C. Gewoon is anders*. Triple-C is een behandelmodel voor mensen met een verstandelijke beperking die daarnaast gedragsproblemen hebben.

In hun boek beschrijven de auteurs het behandelmodel en de randvoorwaarden om er succesvol mee te werken.

Winnaars Hans van Wouwe en Dick van de Weert (ASVZ) met het boek 'Triple-C. Gewoon is anders'.

De waarderingsprijzen van € 2.500,- waren voor Astrid Cornelissen (Cello) met 'De kracht van eenvoud', een beweegmethode ter bevordering van de ontwikkeling van mensen met ernstige meervoudige beperkingen. De andere waarderingsprijs ging naar Greet Antuma, Alexandra Breedveld, Dytmer Hettinga, Merijn Lindeboom en Zwaan Miedema (Tjallinghiem) met hun handboek *Seksueel grensoverschrijdend gedrag* voor ambulante plegerbehandeling voor jongeren met een licht verstandelijke beperking.

Ten slotte kende de jury eervolle vermeldingen toe aan Jet Isarin (Koninklijke Kentalis met de dvd

SpraakSaam, de Movie en Sophia Helmhout (De Trans) met het leerboek *Logopedie voor mensen met een verstandelijke beperking*.

In 2014 vindt er weer een nieuwe editie van de Gehandicaptenzorgprijs plaats.

Meer weten?

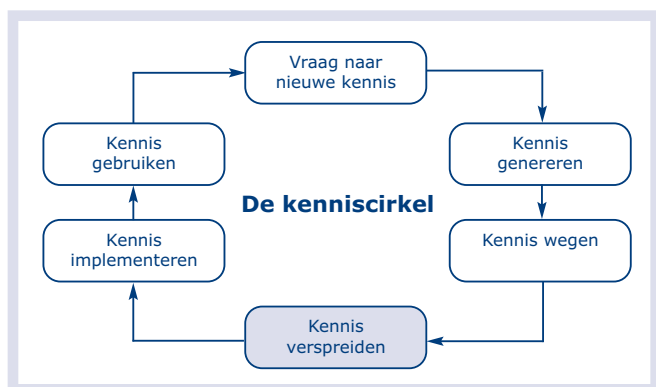
Contactpersoon bij de VGN is Judith Borst, jborst@vgn.nl of 030-27 39 684.

www.vgn.nl

Thema: Kennisbeleid/Gehandicaptenzorgprijs

Opleidingsbeleid in relatie tot kennisbeleid

Vanuit het kennisbeleidsplan 2010 – 2012 hebben we afgelopen jaren de relatie verstevigd tussen opleidingsbeleid en kennisbeleid. Want beide beleidsvelden staan in directe verbinding met elkaar. Goed ontsloten kennis leidt tot betere aansluiting van opleidingen bij de praktijk. En goede kennis in de opleidingen leidt tot een beter kennisniveau bij medewerkers, waardoor kwaliteit van zorg verbetert. We blikken in vogelvlucht terug op de ontwikkelingen in het opleidingsbeleid waar het gaat om de relatie met het kennisbeleid.

Database opleidingen gehandicaptenzorg vernieuwd

Veel gehandicaptenzorgorganisaties ontwikkelen zelf bij- en nascholingsopleidingen voor medewerkers. Om inzicht te bieden in het al ontwikkelde opleidingsaanbod heeft de VGN de Database opleidingen ontwikkeld. In deze database vindt u meer dan 200 opleidingstrajecten die door of in opdracht van gehandicaptenzorgorganisaties zijn ontwikkeld. Ga voor deze database naar de website van de VGN: www.vgn.nl/opleidingen. Zelf opleidingen toevoegen kan snel en eenvoudig. Voor informatie en autorisatie stuurt u een mail aan Aart Bertijn: abertijn@vgn.nl. De vernieuwde zoekfunctie maakt het zoeken in de Database opleidingen nu nog makkelijker. Ook kunt u nu e-learningmodulen toevoegen en kunt u zoeken op opleidingen die erkend zijn door de Stichting OpleidingsErkenningen Care (SOEC). Tot slot is het nu ook mogelijk om cursussen toe te voegen die voor cliënten zijn ontwikkeld.

Meer weten?

Contactpersoon bij de VGN is Aart Bertijn, abertijn@vgn.nl of 030-27 39 698.

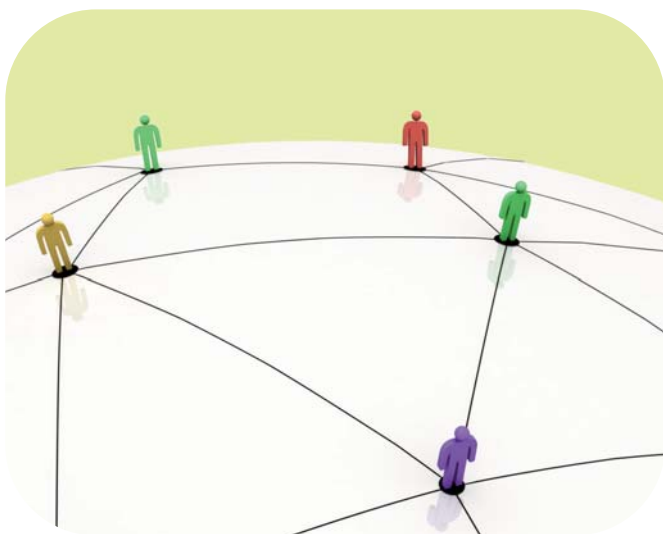
Samenwerken in de werkplaats e-learning

E-learning krijgt een steeds belangrijkere rol in de gehandicaptenzorg. Om de toepassing hiervan te stimuleren, heeft de VGN sinds 2011 de werkplaats e-learning ingericht. In de werkplaats zijn vijftien zorginstellingen op zoek naar een digitale leer- en distributieomgeving die ondersteuning kan bieden bij het gezamenlijk ontwikkelen van e-learningmodules. Deze leer- en distributieomgeving moet het uitwisselen, ontwikkelen en demonstreren van e-learning tussen verschillende instellingen mogelijk maken.

De deelnemende organisaties hebben gekozen om te beginnen met e-learning over activering van ouder wordende cliënten.

Meer weten?

Contactpersoon bij de VGN is Aart Bertijn, abertijn@vgn.nl of 030-27 39 698.

Bouwen aan nieuwe beroepsopleidingen

Sociale partners en het beroepsonderwijs hebben afgesproken dat er nieuwe beroepsopleidingen komen. Die nieuwe opleidingen bestaan uit een gemeenschappelijk basisdeel over de zorg, een branchespecifiek profieldeel en een verrijkend keuze-deel. Vakkennis komt in deze nieuwe opleidingen meer voorop te staan. Voor de gehandicaptenzorg wordt hierbij gebruikgemaakt van het Kader Kritische Vakkennis Gehandicaptenzorg. In lijn met de geactualiseerde competentiebox wordt in de nieuwe

opleidingen een groter accent gelegd op:

- samenlevingsgericht werken;
- gebruik van ondersteunende technologie en nieuwe media;
- de verantwoordelijkheid van de beroepskracht voor de eigen beroepsontwikkeling.

De nieuwe opleidingen worden ontwikkeld in samenwerking met de brancheorganisaties voor het mbo en hbo. We verwachten dat het ontwerp in het voorjaar van 2013 klaar is. Daarna volgt het voorlichtings-traject en een fase waarin geëxperimenteerd wordt. Invoering op grote schaal vindt vanaf schooljaar 2014-2015 plaats.

Meer weten?

Contactpersoon bij de VGN is Hans Timmerman, htimmerman@vgn.nl of 030-27 39 727.

Kennis delen in de Praktijknetwerken

Sociale Innovatie

In 2012 is een nieuwe reeks Praktijknetwerken Sociale Innovatie gestart. In dit project experimenteren zes instellingen met een eigen sociaal innovatief idee. Speciale aandacht gaat nu uit naar het onderwerp duurzame inzetbaarheid van medewerkers. De organisaties 's Heeren Loo, NOVO en Tragel Zorg zijn in september 2012 gestart met een pilot op het gebied van sociale innovatie en professionalisering. Ze gaan aan de slag met de volgende onderwerpen:

- inzetbaarheid van universitaire studenten gedragswetenschappen als medewerker in het werken met cliënten (kwalificatieniveau 3);
- implementatie Vakgroep Begeleiders vanuit een initiatief van begeleiders;
- werken aan een overkoepelende strategie voor vergroten van flexibiliteit en wendbaarheid van medewerkers.

Op vrijdag 21 juni 2013 delen de pilotinstellingen de kennis en ervaring die ze hebben opgedaan met de sector. Noteert u deze dag alvast in uw agenda?

Meer weten?

Contactpersoon bij VGN is Marjon Gerts, mgerts@vgn.nl of 030-27 39 336.

Aantal SOEC-erkenningen neemt gestaag toe

Het aantal bij- en nascholingstrajecten in de gehandicaptenzorg dat erkend is door de Stichting Opleidingserkenningen Care (SOEC) neemt gestaag toe. Met deze erkenning voldoen de opleidingen aan de kwaliteitsstandaarden die de gehandicaptenzorg hieraan stelt.

Veel instellingen in de gehandicaptenzorg ontwikkelen bij- en nascholingstrajecten, al dan niet in samenwerking met opleidings- of kennisinstituten. Maar de kwaliteit van deze opleidingen is vaak niet objectief gewaarborgd. Door de toegenomen eisen aan de kwaliteit van de zorg en dienstverlening én de toenemende concurrentie wordt het steeds belangrijker dat instellingen de deskundigheid van hun medewerkers expliciet aan externe stakeholders aan kunnen tonen. Zeker als medewerkers niet beschikken over initiële zorgdiploma's. Daarom heeft de VGN in 2011 de Stichting Opleidingserkenningen Care opgericht. Het doel van SOEC is om de kwaliteit van deze bij- en nascholingstrajecten in de gehandicaptenzorg objectief vast te stellen.

SOEC is al een tijdje bezig en inmiddels zijn tientallen opleidingen van gehandicaptenzorginstellingen SOEC-gecertificeerd. Maar dat gold niet voor e-learning-modules of leertrajecten waarbij e-learning en traditionele leervormen worden gecombineerd (blended leertrajecten). Terwijl die steeds meer voorkomen in de sector. Daarom heeft de VGN in 2012 getest of de beoordelingssystematiek van de SOEC ook kan worden toegepast op e-learning en blended leertrajecten. En met succes! Intussen zijn er al drie e-learning-modules door de SOEC erkend.

Meer weten?

Contactpersoon bij de VGN is Aart Bertijn, abertijn@vgn.nl of 030-27 39 698.

Erkenning van in de praktijk Verworven Competenties (EVC)

Een EVC-procedure is een kort onderzoek naar de ervaring van een medewerker dat wordt afgesloten met een ervaringscertificaat. Het werken met EVC zorgt voor een bewustere en meer efficiënte inzet van de medewerkers.

De VGN heeft in het bestuur van de Stichting Arbeidsmarkt Gehandicaptenzorg (StAG) de *Tijdelijke Stimuleringsregeling EVC Gehandicaptenzorg* afgesproken. Instellingen in de gehandicaptenzorg kunnen subsidie aanvragen voor de uitvoering van EVC-procedures voor hun medewerkers. Inmiddels zijn er 105 subsidie-aanvragen goedgekeurd.

Meer weten?

Contactpersonen bij de VGN zijn Marjon Gerts, mgerts@vgn.nl of 030-27 39 336 en Hans Timmerman, htimmerman@vgn.nl of 030-27 39 727.

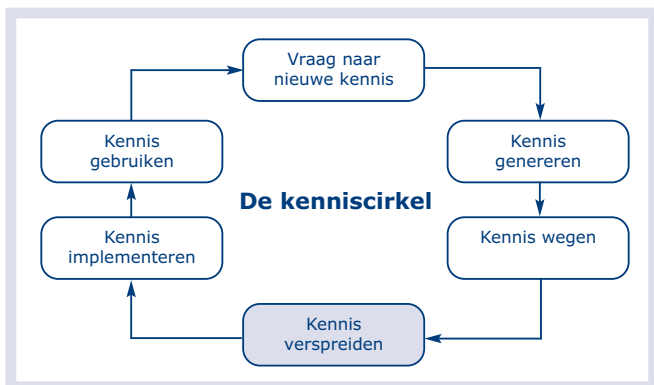
www.vgn.nl

Thema: Opleiden en ontwikkelen

Wist u dat...

- De VGN op het IASSID-congres twee inhoudelijk bijdragen had? Marion Kersten presenteerde het Kennisplein Gehandicaptenzorg en Hans Timmerman had een poster over het Kader Kritische Vakkennis. Een impressie van dit internationale congres vindt u op het Kennisplein Gehandicaptenzorg. Johan de Koning, journalist van Markant, heeft daar een grote bijdrage aan geleverd.
- In de meeste landen het VN-verdrag voor mensen met een beperking al leidend is voor onderzoek en beleid?
- Opleiders in de Verenigde Staten belangstelling hebben voor de wijze waarop wij tot een competentiegebouw zijn gekomen?
- De VGN nieuw beleid heeft geformuleerd met de titel *Effectief opleiden met perspectief!?* en dat daarin meer focus komt op professionalisering van beroepskrachten?
- De VGN een nieuwe beroepenstructuur voor Zorg & Welzijn wil die trajecten van werk naar werk vergemakkelijkt?

Kader Kritische Vakkennis: vullen en waarderen

Wat moet je als medewerker in de gehandicaptenzorg allemaal weten? Om daar inzicht in te geven, ontwikkelden VGN, Vilans en Calibris op verzoek van het beroepsonderwijs het Kader Kritische Vakkennis Gehandicaptenzorg. Dit kader laat de samenhang zien tussen de benodigde vakkennis en de beroepsuitoefening.

Het Kader Kritische Vakkennis is een soort digitale bibliotheek die gebruikers kunnen raadplegen over allerlei onderwerpen die in de gehandicaptenzorg relevant zijn. Het bevat de onderwerpen waarover professionals kennis moeten hebben om hun werk goed te doen. Bijvoorbeeld over seksualiteit, de Wmo en het cliëntendossier. Het kader wordt als uitgangspunt genomen voor het onderwijs, zowel voor het mbo als voor het hbo. Ook is het bruikbaar voor begeleiders in de beroepspraktijk.

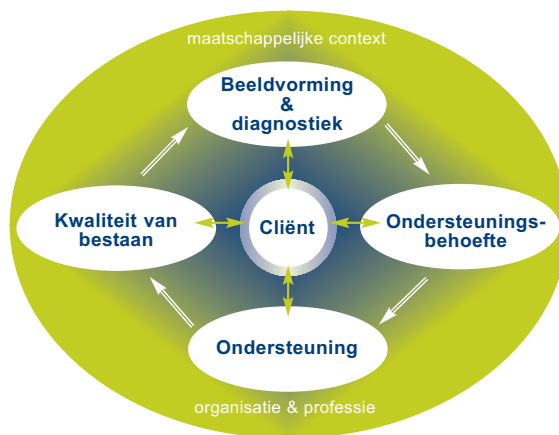
VGN, Vilans en Calibris hebben een begin gemaakt om het kader te vullen, maar het wordt pas echt

waardevol als u ook uw bijdrage levert. Heeft u een beproefde handreiking voor begeleiders in de zorg, een boek waarvan u vindt dat begeleiders dat zouden moeten lezen, een dvd of een document waar zij hun voordeel mee kunnen doen? Voeg ze toe! Dat kunt u zelf doen, maar als dat lastig is, kunnen wij het ook voor u doen.

Ook kunt u op termijn de bronnen die toegevoegd zijn waarderen. U geeft de bron dan het aantal sterren dat u vindt dat het verdient, en ook kunt u een korte reactie schrijven.

Meer weten?

Contactpersoon bij de VGN is Hans Timmerman, htimmerman@vgn.nl of 030-27 39 727

www.vakkennisgehandicaptenzorg.nl

Wist u dat.... Afgeronde werkplaatsen

In 2012 de volgende werkplaatsen zijn afgerond:

Antonia Wilhelminafonds

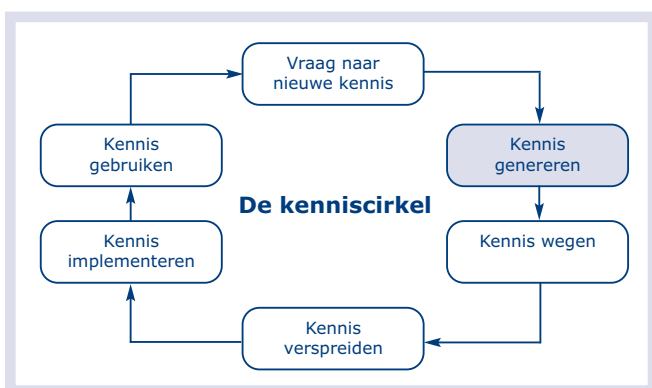
- Overvraging onder de loep: balans tussen uitdaging en overvraging bij LVG-jongeren.

Fonds Nuts Ohra financierde twee werkplaatsen:

- Informatie en aandachtspuntenlijst over dementie.
- Het spel *Weten, vergeten en begeleiden* voor begeleiders van mensen met dementie.

VGN Masterclasses

De VGN biedt haar leden drie masterclasses aan: de masterclass *Wetenschappelijk onderzoek in de gehandicaptenzorg*, de masterclass *Kennismanagement in de gehandicaptenzorg* en de masterclass *Strategisch arbeidsmarktbeleid in de gehandicaptenzorg*.

Masterclasses Wetenschappelijk Onderzoek

De VGN is 17 januari weer van start gegaan met een nieuwe editie van de masterclass *Wetenschappelijk onderzoek in de gehandicaptenzorg*. Aan deze editie nemen gedragsdeskundigen, beleidsmedewerkers en paramedici deel. Eerst ontwikkelen zij een onderzoeksvoorstel en vervolgens voeren zij dit zelf uit.

De hoofddocenten dr. Joop Hoekman (zelfstandig onderzoeker en universitair docent Orthopedagogiek aan de Universiteit Leiden en associate lector aan de

Hogeschool Leiden) en dr. Sabina Kef (Vrije Universiteit Amsterdam) verzorgen samen met enkele gerenommeerde gastdocenten het inhoudelijk programma. Daarin krijgen deelnemers - naast algemene kennis over onderzoek - inzicht in verschillende aspecten van wetenschappelijk onderzoek voor mensen met een beperking.

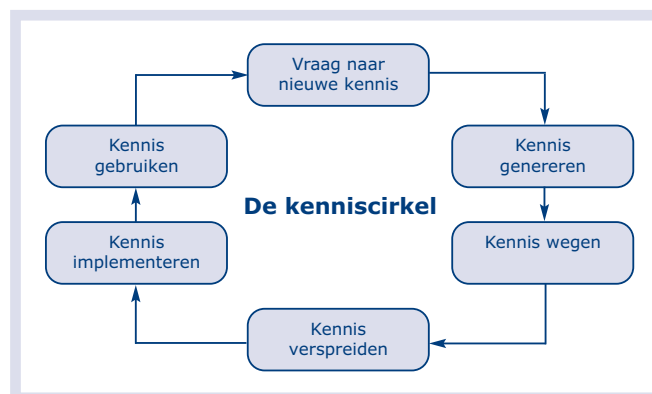
Ook biedt de masterclass begeleiding en ondersteuning bij het lezen en analyseren van wetenschappelijke literatuur, het schrijven en indienen van een onderzoeksplan en de uitvoering van het onderzoeksvoorstel. Uit de evaluatie blijkt een zeer grote waardering voor de masterclass. Een van de deelnemers: *'Beide docenten kunnen zeer duidelijk uitleggen en de groep enthousiast maken en houden'*.

Meer weten?

Meer weten? Contactpersoon bij de VGN is Marion Kersten, mkersten@vgn.nl of 030-27 39 717.

Masterclass Kennismanagement

Inzicht krijgen in verschillende benaderingen en aspecten van kennismanagement en hoe succesvol toe te passen in de eigen praktijk. Inzicht in het brede scala van oplossingsrichtingen. Kennismaken met mogelijke concrete interventies (leerinstrumenten). Dit zijn enkele van de leerdoelen van de masterclass *Kennismanagement in de gehandicaptenzorg* die in februari gaat starten.

De masterclass *Kennismanagement in de gehandicap-
tenzorg* bestaat uit een tweedaagse basismodule,
gevolgd door twee aanvullende sessies. Deskundige
trainers van DNV reiken de deelnemers theorie, voca-
bulaire en praktische instrumenten aan en geven ook
aandacht aan ingebrachte praktijkervaringen en de
individuele praktijkcasussen.

Community en kennisklapper

Ook voor en na de masterclass gaan de deelnemers
aan de slag. Als voorbereiding denken ze na over een
praktijkcasus, werken deze gedurende de masterclass
uit en delen deze met anderen in een community op
de website van de VGN. Ook kan de casuïstiek
opgenomen worden in de Kennisklapper. Hierin vindt
u veel praktische instrumenten voor kennismanage-
ment en veel casuïstiek van alle voorgaande editie
van de masterclass. U kunt de klapper downloaden
via www.kennispleingehandicaptensector.nl.

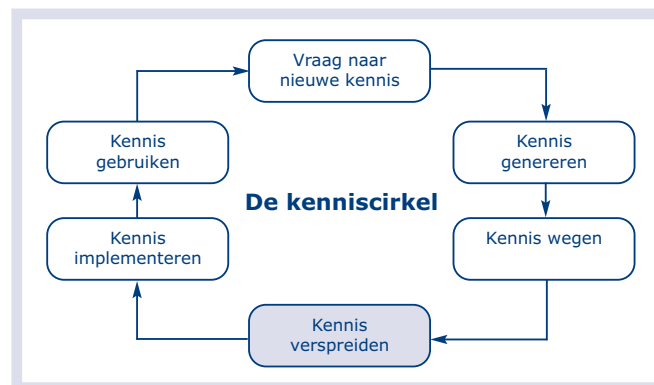
Meer weten?

Contactpersoon bij de VGN is Marion Kersten,
mkersten@vgn.nl of 030-27 39 717.

Masterclass Strategisch arbeidsmarktbeleid

Na twee succesvolle masterclasses *Strategisch
arbeidsmarktbeleid in de gehandicaptenzorg*, biedt de
VGN deze masterclass ook in 2013 aan. Hiermee wil-
len we onze instellingen voorbereiden op de komende
uitdagingen op de arbeidsmarkt. Denk bijvoorbeeld
aan de gevolgen van de stelselwijzigingen voor de
competenties van medewerkers en het aantrekken
van nieuwe medewerkers.

"Een erg geslaagde dag met een beetje theorie en
veel praktijk. We zijn een heel eind gekomen in het
opstellen van een plan voor strategische personeels-
planning. Heel interessant om aan het einde feedback
te krijgen op de conceptplannen. De stap naar een
definitief plan is nu makkelijk gemaakt", vertelde een
deelnemer na afloop van de masterclass.

Deze masterclass is voor medewerkers in de
gehandicaptenzorg die actief betrokken zijn bij de
formulering en uitvoering van het strategische
arbeidsmarkt- en personeelsbeleid. Bijvoorbeeld
directeuren, managers en beleidsmedewerkers P&O
en HRM.

De masterclass bestaat uit drie modules van een dag
en is zo vormgegeven dat de modules ook apart te
volgen zijn. In de praktijk kiezen de meeste deel-
nemers ervoor om alle drie de modules te volgen.

Ook in 2013 start een nieuwe masterclass *Strategisch
arbeidsmarktbeleid in de gehandicaptenzorg*.

Meer informatie of u alvast aanmelden?

Neem dan contact op met Marjon Gerts,
mgerts@vgn.nl of Aart Bertijn, abertijn@vgn.nl.

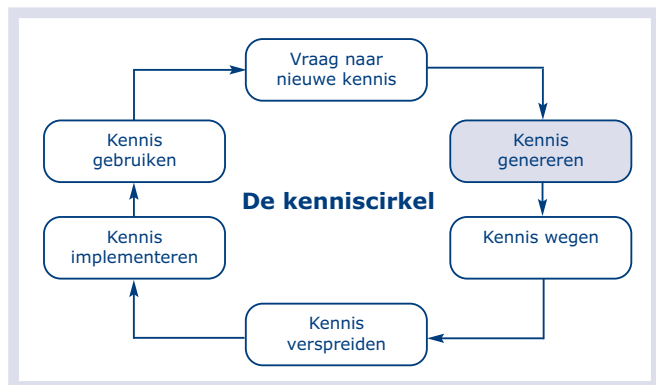

www.vgn.nl

Thema: Kennisbeleid

Thema: Arbeidsmarkt en HRM

Kennisagenda Gehandicaptensector

Welke kennis hebben we in de gehandicaptenzorg nodig om de kwaliteit van ondersteuning en zorg te verbeteren? En wat is er nodig om dit aan te laten sluiten bij maatschappelijke ontwikkelingen en de vaardigheden van de professionals te vergroten? Het antwoord hierop vindt u in de Kennisagenda Gehandicaptensector van VGN, MEE Nederland, Vilans en ZonMw, die de komende maanden wordt vastgesteld. Zij willen hier samen en met leerstoelen, cliëntenorganisaties en kennisinstituten aan werken.

Bij de Kennisagenda is zowel aandacht nodig voor inhoudelijke kerntema's als voor de kennisinfrastructuur. Het gaat om het doorlopen van de hele kennis-cirkel: van de vraag naar kennis en kennis genereren (onderzoek) tot kennisgebruik.

De vijf kerntema's met hun kernvragen

De inhoudelijke focus van de Kennisagenda ligt op:

- vermaatschappelijking: we willen kennis over hoe we in moeten spelen op de komende transities (zoals hervorming AWBZ);
- kwaliteit professionele ondersteuning en zorg: we willen weten hoe we de relatie tussen professional en cliënt en hun vertegenwoordigers meer aandacht kunnen geven en hoe we beschikbare kennis daadwerkelijk in kunnen zetten voor kwaliteitsverbetering;
- deskundig personeel: hoe kunnen we professionals ondersteunen bij het actueel houden van vakkennis in de praktijk;

- biogenetische en biomedische kennis: we willen weten hoe we de recent ontwikkelde kennis beter kunnen benutten in de praktijk;
- beleidsondersteunend onderzoek: we willen erachter komen hoe doelmatig de gehandicaptenzorg is en wat de maatschappelijke effecten van ondersteuning en zorg zijn.

Infrastructuur

Voor de gehandicaptensector is veel winst te halen door het leggen en versterken van verbindingen. Het gaat daarbij om verbindingen tussen kennis-producten, onderzoek, onderwijs en praktijk, binnen en buiten de sector.

Daarvoor is vertaling en overdracht nodig van onderzoeksresultaten naar professionals. En ook dat kennis actief verspreid wordt en dat de vindplaatsen van kennis versterkt worden. Tenslotte is aandacht nodig voor financiering van alle hiervoor genoemde kennis-activiteiten.

Het ontwikkeltraject

Ter voorbereiding op het opstellen van de Kennisagenda heeft dr. Martin Schuurman van Kalliope Consult in de zomer van 2011 een quickscan gehouden naar activiteiten, behoeften en infrastructuur rond kennis in de gehandicaptensector. Het rapport *Verbindingen gevraagd* vormt de weerslag hiervan. Dit rapport is najaar 2011 besproken in gremia van >>

de vier partners. Vervolgens zijn voorjaar 2012 enkele rondetafelgesprekken gehouden met stakeholders in de sector. Vertegenwoordigers uit instellingen, kennisinstituten, professionals, cliënten- en verwantenorganisaties namen hieraan deel. Zij gaven vanuit hun perspectief inkleuring aan de conclusies uit de quickscan. Tenslotte (zomer 2012) heeft Bureau Lambregts de in het proces ontwikkelde inzichten verwerkt tot een concept Kennisagenda voor de Gehandicaptensector. Deze is gebaseerd op de quickscan, de verslagen van de rondetafelgesprek-

ken en de strategische kennisagenda van het ministerie van VWS. De laatste stap is accordering van de Kennisagenda door de VGN, MEE Nederland, Vilans en ZonMw.

Meer weten?

Meer weten? Contactpersoon is Marion Kersten, mkersten@vgn.nl of 030-27 39 717.

www.vgn.nl

Thema: Kennisbeleid

Kalender

Januari	10/1: 17/1 en 18/1: 22/1: 31/1:	Leernetwerk Verbeterprogramma Gezondheid (ovb) Masterclass Wetenschappelijk onderzoek, Blok 1 Leernetwerk Verbeterprogramma Ontwikkelingsgericht Ondersteunen Leernetwerk Verbeterprogramma Zeggenschap en Inclusie
Februari	14/2 en 15/2: 28/2:	Masterclass Kennismanagement, Blok 1 Slotconferentie Verbeterprogramma Ouder wordende cliënt
Maart	7/3: 21/3: 26/3: 28/3:	Masterclass kennismanagement, Aanvullende dag 1 EMB-congres eigen invloed Slotbijeenkomst Verbeterprogramma Ontwikkelingsgericht Ondersteunen Masterclass Kennismanagement, Aanvullende dag 2
April	4/4 en 5/4: 16/4:	Masterclass Wetenschappelijk onderzoek, Blok 2 Seminar Meedoen – Nivel/VU/Ictoraat van de Hogeschool Rotterdam/Kennisplein (onder voorbehoud) Slotbijeenkomst leernetwerk LVB en verslaving
Mei	14/5:	Slotbijeenkomst leernetwerk Gezondheid (leefstijl)
Juni	6/6 en 7/6: Week 24 en 25: 21/6: 31/6:	Masterclass Wetenschappelijk onderzoek, Blok 3 Bijeenkomsten voor begeleiders Slotbijeenkomst Praktijknetwerken Sociale Innovatie Slotbijeenkomst Verbeterprogramma Zeggenschap en Inclusie
Juli	-	-
Augustus	-	-
September	19/9 en 20/9:	Masterclass Wetenschappelijk onderzoek, Blok 4
Oktober	-	Kennismarkt (onder voorbehoud)
November	14/11:	Masterclass Wetenschappelijk onderzoek, slotdag
December	-	-

Wist u dat?

Digitale toolkit beeldvorming

De VGN werkt aan een *digitale toolkit beeldvorming ouderen met een (verstandelijke) beperkingen* voor lokale en regionale beleidsmakers en voor gehandicaptenzorgorganisaties? Voorjaar 2013 wordt hiervoor een onderdeel toegevoegd aan de VGN-site. Bezoekers vinden hier antwoorden op zoekvragen als:

- Welke cijfers zijn bekend over de omvang van de groep ouderen met een verstandelijke beperkingen en hun behoefte aan zorg en ondersteuning?
- Welke aandoeningen komen vaak voor bij oudere mensen met een verstandelijke beperking?
- Welke deskundigheid is vereist om te kunnen werken met ouderen en welke mogelijkheden voor deskundigheidsbevordering zijn er?

Wist u dat.... Werkplaatsen

- Het eindproduct *Handreiking ondersteuningsplannen* is gepresenteerd op de Slotconferentie van het Leernetwerk Ondersteuningsplannen, op 27 november 2012. Het is ook verspreid onder alle VGN-leden.
- De twee ZonMw-gefinancierde werkplaatsen *Bewegen om fit te worden en te blijven* en *Electronische navigatiehulpmiddelen* bijna worden afgerond.
- De werkplaats van Fonds Nuts Ohra, waarin een app wordt ontwikkeld die helpt om het verzwaarde adviesrecht bij medezeggenschap beter uit te oefenen, halverwege is.
- Er onlangs een werkplaats is begonnen, grotendeels door Amarant gefinancierd, waarin een werkboek voor begeleiders van mensen met een verstandelijke beperking en autisme wordt ontwikkeld.
- De tweede werkplaats van het Antonia Wilhelminafonds (F)ACT voor mensen met een verstandelijke beperking momenteel wordt opgestart?

Colofon

Tekst: Beleidsmedewerkers Kennisbeleid
Eindredactie: Marieke van Noort, Inge Wichink Kruit
Fotografie: Patrick Beckers
Vormgeving: LMcc, Lucienne Meijer, Leusden

Uitgave: januari 2013
Aan- en/of afmelden nieuwsbrief:
kennisbeleid@vgn.nl
Website: www.vgn.nl